

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

49

1851

N. ZAHLES
SEMINARIUM
OG
ELEVFORENINGEN N.Z.S

1961

N. ZAHLES
SEMINARIUM
OG
ELEVFORENINGEN N.Z.S
1961

KØBENHAVN 1961

N. ZAHLES SKOLE

*Bestyrelsen består af
rektor frøken A. M. Friis, overbestyrerinde;
seminarierektor Poul Hartling, næstbestyrer;
bestyrerinde frøken K. Lund, seminariелеktor frøken E. de
Linde Sørensen, kasserer, og landsdommer Mogens Hvidt*

I

DEN FULDSTÆNDIG HØJERE ALMENSKOLE FOR PIGER

*Hovedskole med
8. - 9. klasser samt realafdeling og gymnasium.
Rektor: frøken A. M. Friis*

II

DET STATSANERKENDTE PRIVATSEMINARIUM *med dertil hørende barneskole*

PRIVATSEMINARIET
*med tilhørende præparandklasse
Rektor: Poul Hartling
Inspektor:
frøken Helga Thomsen*

SEMINARIESKOLEN
*(Hovedskole samt 8. - 9. klasser og realafdeling).
Bestyrerinde: frøken Kristine Lund*

*I forbindelse med disse skoler står:
kursus til faglærereksamen*

N. ZAHLES SEMINARIUM

1851

*begyndte Natalie Zahle
en privatlærerindeuddannelse*

1860

*oprettede Natalie Zahle en almuelærerindeskole
i forbindelse med den af hende grundlagte skole*

1877

*flyttedes N. Zahles Skole
til de nuværende bygninger Nørrevold 7*

1885

*blev N. Zahles Skole en selvejende institution
ledet af en bestyrelse*

1894

*omdannedes Almuelærerindeskolen
til »N. Zahles Privatseminarium for Kvinder«.
Foranledningen var seminarieloven af 1894*

1895

*knyttedes til seminariet som øvelsesskole
»N. Zahles Seminarieskole«*

1924-27

indrettedes de første faglokaler

1930-33

*fik seminariet ved ombygning indrettet nye klasse-
værelser og faglokaler. Foranledningen var
seminarieloven af 1930*

1953

*indrettedes et nyt klasseværelse, en musikstue
og en specialklasse*

1954

*Seminariet optager så vel mandlige som kvindelige
elever på studenterlinien - fra 1957 på begge linier*

*Seminariet har fornyet ministeriel anerkendelse
for tidsrummet 1960-66.*

Udsendt af:

N. Zables Seminarium og N. Z. S. 1961.

Trykt i:

Rud. Pallesens bogtrykkeri,

Gutenberghus, Hillerød

ÅRSSKRIFTET udsendes som sædvanligt ved forårstide. Det handler om året 1960 og bringer tak og hilsen til N. Zahles Seminariums venner, medarbejdere og elever - tidligere og nuværende.

I 1960 holdt vi årets dimission på Natalie Zahles fødselsdag, den 11. juni, og traditionen tro indledes årsskriftet med talen fra dimissionsdagen:

Nu ville jeg jo gerne - som seminariets afskedshilsen til Dem - sige noget om lærergerningen, om lærerens opgave og ansvar og om at tage denne gerning op på den rette vis. Jeg ville gerne sige Dem noget om det egentlige, det væsentlige. Meget, meget har De måttet høre på i time efter time, år efter år, og det er naturligvis i en vis forstand alt sammen væsentligt.

Det er væsentligt, hvordan man beregner et areal, og hvordan man tager imod ved et hovedspring, og hvad Comenius har sagt, men hvis man nu ville prøve at samle det hele og sige, hvad det egentlig gælder om, så er det jo klart, at det er en umulig opgave dels, fordi det er umuligt at bringe noget så mangfoldigt på én formel, dels fordi afgørelsen af, hvad det egentlig gælder om, til sidst afhænger af ens personlige indstilling og hele livssyn.

Hvad gælder det om for en lærer? Ja, det gælder om at få en eksamen, et afgangsbetrag, det gælder om at få et embede, - og det har De allerede, hvis De da selv har villet, - men hvad så? Hvad gælder det så om? Nogle vil sige: det gælder om at lære børnene noget. Hvem kan be-

nægte, at det er rigtigt. Selvfølgelig må det stå i første række, at børnene går til skole for at lære noget. Dygtighed, præsentation kundskaber, færdigheder, ingen skal kaste vrage på den side af sagen. Naturligvis skal De sigte på at lære børnene noget.

Andre vil svare: det gælder om at opdrage børnene; det er endnu vigtigere end dygtighed. Den etiske livsholdning må ikke glemmes i skolen, som ikke blot skal være et sted, hvor karakteren dannes. Jeg tror, de fleste vil have svært ved at protestere. Det er rigtigt, det gælder det om.

Når man spørger, hvad gælder det om, kan jeg ikke lade være at tænke på *Jens Byskovs* iune svar. Han har i et af sine foredrag udtrykt, hvad han selv kalder et noget lavt lærerideal, idet han citerer, hvad en ung vinterlærer sagde: »Jeg sørgede for at være i skolen i den tid, jeg skulle være der; det overholdt jeg, og det syntes folk godt om.« Byskov syntes som sagt, at det var et noget lavt mål. Men på den anden side, siger han, er der lærere, »som har meget høje forestillinger om, hvad de skulle udrette, men som ikke har kunnet overkomme at opfylde denne lave fordring.«

Hvad gælder det om: kære dimittender, at De er i skolen, at De er, hvor De skal være, og gør, hvad De skal.

Lad det ikke være usagt, men jeg har nu lidt mere at sige - og det havde Byskov for resten også.

Jeg havde nu lyst til at lade seminariets ønske for Dem være udtrykt i en enkelt sætning, som er let at forstå - og let at huske. Der var en professor, der tilegnede en af sine bøger til en lærer, han havde haft, med følgende sætning: »*Til historikeren Th. A. Müller, der lærte mig at se.*« Det ønsker jeg for Deres lærergerning, *at De må lære Deres elever at se.*

At se: det betyder nu for det første: at få øje på, at opdage, *at sanse.* »Jeg har fået sådan et godt skema,«

sagde en af vore tidligere elever forleden, »med mange timer i den boglige afdeling.« Jeg skal nok lade være nu at drøfte dette evindelige spørgsmål om børneskolens afdelinger, jeg vil blot benytte en sådan udtalelse til at få sagt: er vi ikke alt for boglige? En skole er et sted med bøger. Ja, og det skal det også være, men hvis det er et sted, hvor børnene lærer at se, så skal de nu ikke blot lære at se i bøger. At sanse - farver og former, rytmer og klange, blomster og dyr, hele menneskelivet - »thi godt er alt, hvad Gud har gjort, og klart er barnets øje.«

At se - deri lægger jeg for det andet: *at kende og forstå*. At se, det er også at se sammenhænge, at se bag ved, at ind-se. Vi opbygger - gennem det daglige arbejde i skolen - også en menneskeforståelse, en livsforståelse. Kan De ikke godt mærke, at man næsten må blive helt bange ved det ansvar, det så er at gå imellem en flok børn, som man påvirker og er med til at forme. At være med til at forme andres menneskeforståelse, ja det er ansvarsfuldt, men dobbelt, når det er børn, hvis modtagelighed er meget større end voksnes, og hvis kritiske sans er så meget mindre. Og tro ikke, at De kan klare Dem med at sige, at De vil være neutrale og blot meddele kendsgerninger. Den objektivitet er ren indbildning. Børnene godtager den simpelthen ikke. Børnene har en lærer, ikke en kendsgerningsmeddeler. De tager læreren som den, han er, og skelner ikke mellem hans person og hans budskab. Det må man desværre siden hen ofte gøre, og det kan være lidt bittert. Men børn har ikke lært det. Og derfor må man vide, at vil man være neutral og objektiv, så er det i sig selv også en livsholdning; og den, der vil undervise børn, slipper ikke for på en eller anden måde at give noget af sig selv. Det er rigdommen, og det er tyngen ved at være lærer. Det, De selv lever på, den livsholdning, De selv daglig gennemfører, den kommer De selv uvægerligt til at smitte Deres børn med.

De skal ikke blot som en upersonlig ekspedient række kundskab og viden og færdigheder fra lageret over disken til deres elever; så er det et spørgsmål, om ikke selvbetjeningsbutikker er bedre; og en del pædagogiske tanker går jo da også i den retning. Jeg tror ikke, man kan undgå, og jeg tror ikke, man skal ønske sig at undvære, at der opstår et personligt forhold mellem elever og lærer; men gør der det, så kommer man også til at give af sig selv. Og så rammes man igen og igen af det spørgsmål: hvad har du at give af? For hvis du svigter, når du er helt privat, hvis du er forarmet og udtørret i dit eget liv, hvordan skal du så kunne lære børnene at forstå, at se.

»Og klart er barnets øje« - - det kan godt blive et samvittighedsspørgsmål til en lærer, om han er med til at sløre og blinde barnets syn, eller om han må være lidt med til at lære de klare øjne at se, at kende og forstå.

At se - deri lægger jeg for det tredje: *at se selv*. Det er jo på en måde paradoxalt, at vi skal lære at se. Det kan vi jo i forvejen; har man normale øjne, så kan man se, det behøver man da ikke at lære. Jo, det er paradoxalt, at vi skal lære at se, og oven i købet at vi skal lære at se selv. Og det kan man tydeligt begribe, lige meget hvor man så henter eksemplerne fra.

Vi har et fag, der hedder teater- og filmkundskab, og når man drøfter det fags problematik lidt, drøfter, hvad en lærer kan have for opgaver over for en flok store børn, der givetvis tilbringer timer i biografen og foran fjernsynet, drøfter, hvordan han skal vejlede de børn, ender man så ikke kort og godt med, at målet må være at få dem til at se selv. Ikke sige: det er godt, og det er noget bras, ikke forsyne alt med etiketter, med forbud og tilladelse, og igen blot gøre dem mere u-ansvarlige, men netop få dem til at se selv. Og tænker vi på det fag, som hedder historie, især da samtidshistorie og samfundskundskab, så kan det igen ikke være opgaven at sige: hin opfattelse er fæl, og

denne er god, men at få eleverne til at se selv. Jeg siger ikke, at de ikke må mærke, hvor læreren står. Det har vi jo lige talt om; det må gerne skinne igennem (og jeg tror ikke, det kan undgå at skinne igennem, hvad læreren selv mener - og det er for ringe, hvis han ikke mener noget), men han skal jo ikke gøre sine elever til små lydige ekkoer (det hører til ens sursødeste oplevelser, når man får sine egne guldkorn serveret af rare elever, som tror, de gør en en glæde med det) nej, om han kunne lære dem at se selv. Det vil jo sige at dømme selv, det vil jo sige, at der er ved at forme sig en målestok, et livssyn, som er eksistentielt. Det eksistentielle, dermed menes »den indflydelse, ånd har på livsførelsen«. At se selv - at se mere end det udvendige, at se hvad det fører til, at skelne, at vælge.

Den frie lærerskole i Ollerup udsendte for et par år siden et lille hefte med artikler »om nutidens skolesyn«. En schweizisk og en norsk højskolemand var mellem bidragyderne, begge velkendte med danske forhold. Ejendommeligt, at da de skal formulere sigtet med deres artikel, så ender de begge - hver på sin måde - i nogle linier af Grundtvig:

Langt mere værd end det røde guld
det er sin Gud og sig selv at kende.

At se - det er sin Gud og sig selv at kende. I evangelierne kan man finde et rystende ord om at være blinde vejledere for blinde. Kom, så skal jeg hjælpe dig, siger vejlederen til den blinde. Men han er selv blind. Og så falder de begge i afgrunden. Et rystende ord for enhver, der påtager sig vejlederens rolle. Ser du selv klart?

Det kan godt være, at jeg lægger lidt meget ind i den lille sætning, som professor Brandt skrev i sin bog til Th. A. Müller. Jeg lægger i hvert fald meget ind i vore gode ønsker for Dem. Vi ønsker Dem lykke og velsignelse på

vejen, vi ønsker, at De må blive til gavn, - vi ønsker ikke noget mindre, end at der engang må være nogen, som siger om Dem, at De lærte ham at se.

MYTEN OM DET FRIKENDTE MENNESKE

Vi har bedt pastor C. E. Thaning, som nu gennem 12 år har virket som lærer ved seminariet, om denne gang at skrive en artikel til årsskriftet.

BARABBAS!
Navnet er kendt. Det er fra fortiden og er blevet klassisk.

Biblen fortæller kun lidt om den mand, der blev frikendt langfredag morgen, da Pilatus forsøgte at redde Jesus fra dødsdommen. På den ophidsede pøbels forlangende »løslo d han dem den Barabbas, som var kastet i fængsel for oprør og mord; men Jesus overgav han til deres vilje, til at korsfæstes.«

Så kort fortalt, men så stærkt et indtryk!

Erklæret skyldig, og dog frikendt. Døden vis, og så pludselig en uventet og ufortjent tidsfrist!! Inddraget i dødens oplevelse, og så nogle øjeblikke efter - tilsyneladende uengageret - som tilskuer at opleve en anden døden død, der var tiltænkt en selv!!! Det kan ikke andet end virke stærkt.

Digtene véd da også at fortælle meget mere om denne mand og hans senere liv - det, han faktisk fik foræret uden ret og fortjeneste. Der er skabt legender, ja, *myte* om ham, som Jesus i bogstaveligste forstand døde i stedet for.

Han blev kendt fri. Men blev han fri? Fri i den retning,

som det er nærliggende og hjemmevant at opfatte det på, altså uafhængig af noget forhold til nogen, - sig selv. Der ligger en udfordring gemt i denne skikkelse, som pludselig dukker op og ligeså hurtigt forsvinder igen i skildringen af langfredagsbegivenhederne. Men udfordringen er altså taget op.

Den svenske digter Pär Lagerkvist har i sin - trods 12 år gamle, stadig meget læste - roman (som gennem sin filmatisering er yderlig kendt i vide kredse) på inspireret og engageret måde gjort Barabbasskikkelsen levende for nutidsmennesker:

Fra frigivelsens øjeblik mærker den løsladte en uvilkaarlig dragelse. Han må til Golgatha og på afstand se, hvad der sker på det kors, der var tiltænkt ham selv. Han bliver vidne til noget, der mærker ham for resten af livet.

Denne mand har været for nær ved mørket over begivenheden langfredag - og ved lyset, han aner over den åbne grav påskemorgen. Det forfølger ham gennem alt, hvad han oplever, indtil han selv skal dø. Han kan ikke undgå det, hvor meget han end forsøger at flygte fra det, - og bare være sig selv, neutral og uengageret.

Han prøver at glemme, men kan ikke. Han ligger under for en uforklarlig magt fra Jesu person, selvom han forsikrer sig selv, at den ufortjent korsfæstede ikke kommer ham ved, og at den dødes opstandelse er et foster af menneskelig fantasi og ønsketænkning.

Ikke desto mindre er der kommet noget ind i hans, den lovløses og uafhængiges tilværelse, noget han ikke kan blive kvit. Han tiltrækkes af de kristne - den korsfæstedes tilhængere. Han spørger efter forklaring på deres faste og urokkelige tro, deres bekendermod trods alle trusler, deres vidneglæde; men frastødes alligevel, han kan ikke lide deres »broderskab« og »kærlighedsmåltider« og ryster på hovedet af mesterens enkle lære »I skal elske hverandre«, han forstår ikke deres brændende håb til »hans komme i

herlighed«. Han tror ikke, kan ikke og vil ikke tro, og dog har han ikke ro eller konsekvens i sin tvivl, sin forkastelse.

Han vil være sig selv, omend han føler sin skæbne knyttet til Jesus, som han søger at få så meget som muligt at vide om. Han vil ikke være slave af Kristus, som de kristne er det; han lader sit »Kristusmærke«, som han i et svaghedsøjeblik har ladet indgravere på sit identitetstegn, overridse som kendetegn på, at han ene tilhører verdensherskeren, Roms kejser, - og tvinges længere ud i sin ensomhed, meningsløshed og dødsangst. Han må dø - ensom.

Men hans sidste ord er »Til dig overgiver jeg min sjæl«. Dog - er disse ord rettet til intethedens mørke omkring ham, eller til ham, der overvandt mørket, da han engang døde i stedet for ham?

Et åbent spørgsmål til læseren. Måske har forfatteren sit eget svar på dette spørgsmål i behold, - eller in mente, for han arbejder videre med det i sine senere bøger »Sibyllen« (1956) og »Ahasverus' død« (1960) - og lader sine læsere leve med i myten om det frikendte menneske og fornemme dets problemer.

- For vel er »Barabbas« en tilfældig roman, af de bedre, fængslende og rystende, den har jo overlevet sin udgivelses-sæson og er vanskelig at finde i nedsættelseskataloger, - men den er stærkt og skarpt lysstrejft over vor egen tids åndelige uro og tvivl, over mennesket i vore årtiers kristenhed. En dybdeboring, uden at dette skal opfattes specielt psykologisk.

»Barabbas«! Et menneske af idag med brydninger i sit sind, ikke stivnet i åndløshed men levende; splittet mellem tvivl og tro, med ensomhed og hjælpeløshed i sit indre og udefinerlig dragelse mod Gud. Et menneske, der vil være sig selv og alligevel ikke kan være sig selv nok. Et menneske, der har hørt om den korsfæstede, men forsikrer sig selv, at han kommer ham ikke ved. Der mangler

en streng på hans livsinstrument, - troen, og denne mangel skaber dissonans, undertiden bitter og skærende - synes han; strengen må altså være at få, men hvor? og hvordan?

»Vi har ingen ret til at dømme et menneske, fordi det ikke har nogen Gud,« sådan lyder en af slutningsreplikkerne i Lagerkvists bog. Er det en anklage mod dem, der selvsikkert dømmes? Er det et suk? For der er jo ingen glæde og tilfredsstillelse over tvivlen, ingen triumf over fornægtelsen. Et menneskes bedrøvede selverkendelse: at ønsket om at søge og ikke finde, dette at ville men ikke kunne tro, er som at være »en kilde, hvis sidste dråber suges op af de tusinde sandskorn i ørkenen, alle uden evne til at give den udtørrede kilde nyt væld?« Et menneske uden Gud, kun sig selv, kendt sig selv fri af Gud, og dog bundet -

Men er det at være menneske ensbetydende med at leve under sin egen frifindelses-kendelse? Den, der fra fjernere eller nærmere hold har fået øje for Kristus, den korsfæstede, aner uden måske rigtigt at kunne gøre rede for det, at det at leve er noget, der bliver givet og fordret, ihvertfald ikke noget selvfølgeligt, man har krav på, - aner, at han, den korsfæstede, har taget fordringen på sig - i stedet for mig, der ikke kan honorere den. Min Herre! hvor meget jeg så end gør fordring på mit liv, vil være mig selv.

Myten om den frikendte Barabbas, der vil være fri for Gud og alligevel er bundet til »Ham, der døde i stedet for mig,« den følger - forfølger mennesket fra slægt til slægt, gengivet i slægternes skiftende udtryksformer. Hvis tidligere generationers udtryksform bliver »flad og intetsigende«, finder den øjeblikkeligt sin egen »oplevede«, måske famlende, men alligevel megetsigende form. Famlende, for her er det, som ikke kan indesluttet med altforklarende mening eller et altomfattende tankesystem. Men med stadig brod mod al negativ og positiv: vi alene

vide. Og en stadig dragelse til Ham, der er kommet til os i vor ensomheds uafhængighed og lovløshed, i vor hjælpeløshed overfor et sandt forhold til livet og i vor angst for døden.

Kun sundt, at der stadig dybdebøres i de spørgsmål, som mennesker har stillet og tænkt over, opgivet og gjort sig færdig med, men er vendt tilbage til - under protest eller bifald. Myten om det frikendte menneske er uløselig knyttet til dramaet på Golgatha, som er og bliver verdenshistoriens forunderligste. Den, som éngang har fornemmet sig i dets nærhed, kommer ikke smertefrit fra dets indflydelse.

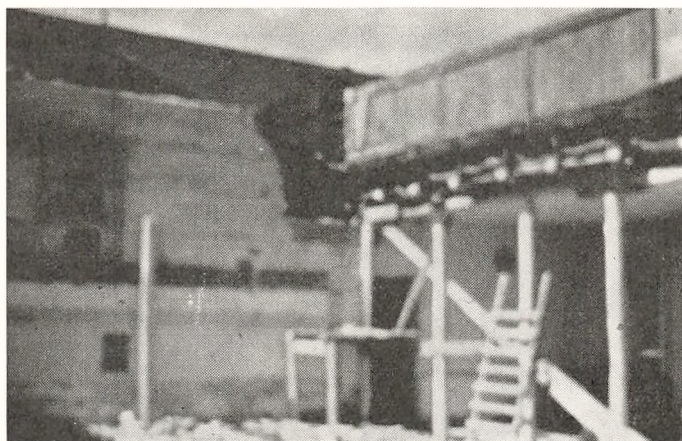
C. E. Th.

FRA SEMINARIETS LIV

GAD vide, om overskriften over dette afsnit ikke for året 1960 burde være »Fra seminariets byggeri«, for om vi har levet, kan måske diskuteres, men bygget har vi i alle fald. Nu, bagefter, kan det jo være meget morsomt at mindes alle genvordighederne, men da det stod på, var det ikke let hverken for seminariet eller for de andre afdelinger i institutionen.

Men altså: skal der fortælles fra 1960, må der først fortælles om byggeriet. Vi havde jo erhvervet huset, Nørrevold 5, og havde slidt med planer og tegninger, og i marts 1960 rykkede forsikringsselskabet »National« ud, og håndværkerne ind.

Den første lange periode gik så med at rive ned og grave ud. Inde i huset måtte der naturligvis rives et og andet skillerum ned, men den alvorligste forandring var dog, at de piller, som bar stueetage og 1. sal, blev erstattet af en konstruktion med fire piller (i den kommende fest-sals fire hjørner) bærende nogle meget store og tunge jerndragere. Denne forandring medførte nemlig, at hele husets midte måtte »klædes af«, og hele midterpartiet af taget, som samtidig skulle lægges om, måtte bort, fordi bjælker og dragere skulle fires ned ovenfra. En tid havde vi en fornemmelse af, at huset blot havde fire ydermure, der holdtes sammen af gammel vane; og i flere uger lå huset hen som en kasse uden låg, og stod man på gulvet i stueetagen, kunne man se himlen hvælve sig som loft over hele salen.

Udenfor, i gården, gravede en stor gravemaskine samtidig flere hundrede kubikmeter jord bort. Hullet er siden blevet til en gymnastiksal. Dens gulv ligger noget under kældergulvets niveau og loftet lige under stuens vinduer. Den er ca. 3 gange så stor, som den »lyse og store« gymnastiksal, som N. Zahles Skole har glædet sig over siden 1877, og den er måske den del af det nye, som vi har længtes mest efter. På dens tag bliver der en smuk promenade-plads for elever fra N. Zahles Skole og Seminarie-skole.

Foruden gymnastiksalen - med en praktisk og rummelig scene - kan vi glæde os til en god festsal (dobbelt så stor som N. Zahles nuværende, med tiden udstyret med et orgel), til en kantine, hvor seminariets elever kan indtage deres frokost (gamle elever bedes her tænke på »rygekælderen«), til 9 reelle, gode klasserum, 5 linierum, 3 instrumentrum, 1 sangklasse, 1 håndarbejdsklasse - og måske skal vi føje til: en tagterrasse, hvor sol kan slikkes, og byens tårne beskues.

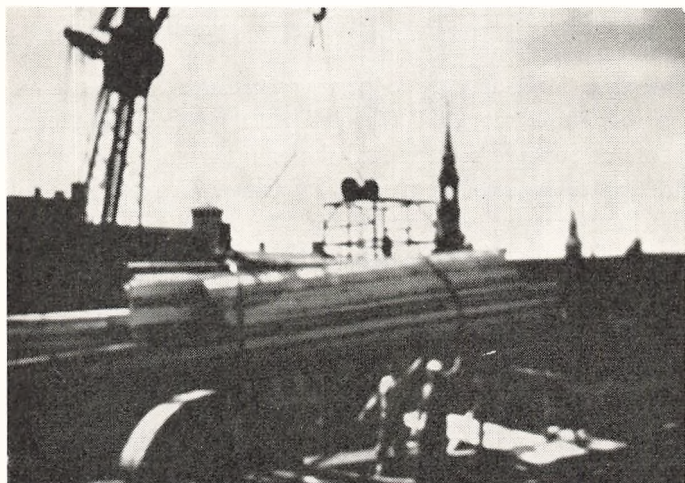
Folk, som er kendte med det gamle skolehus, vil nok spørge: hvad vil I dog så bruge alle (!) jeres gamle lokaler til? Jo, hør nu. Vi har fået en »overgangsaltan«, så at vi

let kommer fra Nørrevold 5's anden sal ind til vort gamle nr. 7's tredje sal; og på fjerde, hvor seminariet før bredte sig, er der nu blevet to biblioteksrum (humanistisk laboratorium og læsestue), tre fysikstuer (i stedet for to), to geografistuer (i stedet for en), to stuer til tegning og skrivning, samt to klasseværelser og en håndarbejdsstue til N. Zahles Skole.

Over alle vor faglokaler kan man vist sætte det motto: Ikke gode nok, men langt bedre end før. Vi har jo måttet indrette os inden for de givne rammer, men har til gengæld gjort os megen umage for at fylde dem så godt ud, at pladsen virkelig bliver udnyttet, og således, at udstyret kan imødekomme alle rimelige krav.

Alt dette glæder vi os til at holde indvielsesfest for i september 1961, men vi har rigtignok taget glæden så meget på forskud, at vi allerede bor i størstedelen af huset. Så snart noget var færdigt, tog vi det i brug. Godt vi har tålmodige lærere og elever i alle afdelinger! Hele foråret måtte man døje bore- og gravemaskiner, men selv om mange åndfuldheder og sarte stemninger i undervisningen omkom i trykluftsborets støj, havde man dog den

trøst, at det fik ende, og man glædede sig til det nye skoleårs begyndelse i august. Men ak. Da man kom tilbage efter sommerferien, fandt man stadig skolen som én stor byggeplads. For seminariet lå det sådan, at der til 11 klasser var 0 lokaler. Det hjalp, at nogle af klasserne den første tid var borte på vikartjeneste, praktikantvirksomhed og på lejrskole, og efterhånden blev et og andet rum færdigt; vi begyndte igen at kunne synge samlet morgensang (i det ene kantinerum), og nu, da dette skrives, er 7 klasserum og 3 linierum i brug. Alligevel har vi kunnet gennemføre skemaet uden alt for store afbræk (undtagen i gymnastik), og det skyldes dels en stor hjælpsomhed og tilpasningsevne hos lærere og elever og dels, at seminariet har nydt godt af en storslået gæstfrihed hos de andre afdelinger.

1960 blev da et unormalt og besværligt år, hvis trængsler kunne mærkes overalt i vort hus. Det kan allerede nu ses, at frugten bliver meget forbedrede normale forhold i de kommende år.

Så godt vi har kunnet, har vi gennemført et alminde-

ligt seminarie-skoleår. Vi har dimitteret 61 nye lærere i juni, og vi har optaget fire nye klasser i august, nemlig 1 fire-årig, 1 tre-årig og to præparandklasser. Med udgangen af skoleåret 1959-60 ophørte Ny Carlsbergvejens Skole at fungere som praktikskole. Igennem 12 år har vi haft pratiksamarbejde med Ny Carlsbergvejens Skole, og det har været af stor betydning for seminariet at kunne sende eleverne til en så velordnet og dygtigt ledet skole. Vi takker inspektør og lærere for al god hjælp, for fortrinlig og omhyggelig vejledning og for et hyggeligt samarbejde.

Vi kan ikke tænke tilbage på 1960 uden at huske, at det år døde frøken Jespersen. Selv om hun de sidste tre år ikke havde haft timer på seminariet, var hun dog stadig en kær nabo, og hun fulgte vort daglige liv med så varm en interesse, at også mange af de nye lærte hende at kende.

Inspektrice, frk. K. Jespersen

I 1912 blev hun knyttet til N. Zahles Seminarium, og hun førte sin sidste klasse op i 1957. Vi husker hende som inspektrice, som en uforlignelig regne- og matematiklærer -

og som et trofast og ægte menneske. Seminariet og dets elever blev hendes liv. Hun kendte og fulgte og huskede den enkelte. Det er lidt fattigt for os, at hun ikke er her mere, men vi glemmer hende ikke.

Med udgangen af skoleåret 1959-60 trådte vicegymnastikinspektør Martha Christensen fra som gymnastiklærer. Under dårlige ydre kår: en alt for lille og gammeldags gymnastiksal og slet ingen idrætsbane har hun formået at få eleverne til at holde af faget. Hendes kærlighed til gymnastikken og hendes ildhu kunne ikke undgå at smitte hendes elever. De nød godt af hendes store viden og erfaring, og hendes dygtighed, omhu og præcision kunne ikke andet end inspirere og ildne dem. Gennem mange år har frøken Martha Christensen været formand for N.Z.S. og også derigennem bevist sin kærlighed til dette seminarium og dets elever. Vi takker hende og ønsker godt for hendes otium.

Vi måtte også sige farvel til adjunkt Poul Otto Andersen, der har haft linieundervisning i matematik, til kommunelærer E. Stavad Nielsen, der har lært eleverne småsløjd, til adjunkt Jørgen Sinding, der underviste i engelsk, og med udgangen af december 1960 måtte vi tage afsked med en anden linie-matematiklærer, adjunkt Hans Jørgen Helms, som blev kaldet til internationalt arbejde i Paris. Vi takker dem alle for deres virke ved N. Zahles Seminarium.

Fra august 1960 er følgende nye lærere knyttet til seminariet: adjunkt Leif Bendsen (engelsk), adjunkt Ole Brændstrup (matematik) og adjunkt Niels Jørgen Skydsgaard (engelsk og historie).

De ugentlige foredragstimer (torsdagstimerne) har som sædvanligt været tilrettelagt af et udvalg af lærere og elever. På grund af lokalevanskelighederne sløjfede vi

dem i efterårshalvårets første måneder og har for resten siden flyttet dem fra torsdag til mandag.

Vi takker alle, som har hjulpet os med at gennemføre disse timer. Det er i 1960 følgende:

Torsdagstimer (Mandagstimer) i 1960.

Rektor *Poul Hartling*: Orientering om seminariets udvidelse.

Tegneinspektør *Poul Fatum*: Hvorfor tegner børn sådan?

Forfatteren, redaktør *Willy Sørensen*: Nogle tanker om moderne filosofi og kunst.

Kommunelærer, bassist *Erik Moseholm*: Jazz i skolen.

Statskonsulent *Helveg Petersen*: Den nye skolelov i praksis.

Professor *N. H. Søb*: Det moderne menneske og den etiske holdning.

Forfatteren, cand. mag. *Aase Hansen* taler og læser op af egne værker.

Pianisten, mag. art. *Bengt Johnsson* spiller Chopin.

Redaktør *K. E. Lindqvist*: Flygtningene - vor generations store problem (med film).

Lektor *V. Dalhoff*: Maleren Edvard Munch (med lysbilleder).

Videnskabelige film (Dynamics of phagocytosis og Life of the molds).

Rektor dr. *Frits Müller*, Schweiz: Durch Strenge erziehen oder in Freiheit wachsen lassen.

Redaktør, adjunkt *Torben Brostrøm*: Tendenser i moderne dansk digtning.

Lektor *Jobs. Hoffmeyer*: Slesvig i nutidigt perspektiv.

Mag. art. *Frits Pullich*: Buddhisme.

Kommandør *Kai Hammerich*: Af mit livs drama.

Skuespillerinde *Gerty Scott-Iversen*: Über österreichische Frauen.

Koncert (Bach, Dowland, Rosseter, Händel, Chopin) ved egne kræfter.

Årets fester har været lidt færre end normalt - igen på grund af byggeriet. Forårsbal, men ingen efterårsfest og ingen frøfest. Derimod holdt vi et par hyggelige julefester (bl. a. med en morsom revy, bygget over Pinafore-melodierne), og juleafslutningen holdtes i Trinitatis kirke med god julemusik og med tale af sognepræst S. C. Kemp.

Koret har været i Schweiz, som man kan læse om andetsteds i dette skrift, vi har haft en god dimissionsfest, (og mange tak til Harcks boghandel for bogpræmier til denne lejlighed) og tre klasser har været på Ollerup håndværkerskole på lejrskole for fagene geografi og naturhistorie, mens to klasser - nu kan vi allerede skrive: traditionen tro - har været på Gerlev idrætshøjskole for at dyrke idræt, boldspil og svømning.

MED KORET I SCHWEIZ

Axel Thrane fortæller om korets rejse i sommeren 1960, og *Karin Lasthein Madsen* tegner til.

VED 7-tiden torsdag morgen den 30. juni ankom et lille dansk kor på 25 mand til Züricher Hauptbahnhof. Bag sig havde koret en veloverstået 24-timers rejse fra København og længere bagude et forår som helt havde stået i musikkens tegn. Det lille danske kor var sammensat af elever fra N. Zahles Seminarium med mag. art. *Henning Bro Rasmussen* som korets inspirerende dirigent og rejseleder, og hensigten med »forårsmusikken« havde været at forsyne dette kor med et velindstuderet koncertprogram, som skulle gives ved forskellige musikarrangementer i Schweiz. Koret havde nemlig haft det held med bistand fra Det danske Selskab i Zürich at blive inviteret på genvisit hos 24 schweiziske piger fra seminariet i Thun; de havde samme forår besøgt os og sunget for os, og vor rejse var derfor også tænkt som en kombineret koncert- og ferierejse. - Den første uge skulle vi have vort hovedkvarter på et pensionat i udkanten af Luzern, den anden uge ville vi blive huset af vore schweiziske venner i Thun og dens omegn.

Ligesom vor materielle bagage omfattede tøj til alle lejligheder, lige fra nobelt koncertantræk til praktisk bjergudstyr, således var også vor åndelige bagage af et særdeles vidtspændende indhold. Vort repertoire bestod af en afdeling kirkemusik på 6—7 numre og et noget stør-

re antal verdslige kompositioner. Inden for sidste afdeling var der en lille gruppe sange som vi havde fattet en speciel kærlighed til: vore såkaldte »spontane« sange. Deres forhistorie afslører et mindre pænt - men måske undskyldeligt - træk hos os: Da schweizerpigerne var her i foråret havde vi nemlig med undren (og beundring) set, hvordan de uden forudgående indstudering kunne stille sig op og harmonisere en melodi, så den blev udført som en 3- eller 4-stemmig korsats. Vel vidende at den slags kun er muligt i lande med rige musiktraditioner (som Schweiz, Tyskland, Østrig, Ungarn o. a.), havde vi derfor hårdnakket indstuderet en halv snes flerstemmige danske og svenske folkeviser, som vi ved passende lejligheder »spontant« kunne bryde ud i og »improvisere« velklingende understemmer til.

Men vi stod altså og ventede på en kvindelig udsending fra Det danske Selskab i Zürich, som havde lovet at modtage os. Den danske kvinde fik imidlertid ikke svært ved at finde os i vrimmelen, for jeg overdriver vist ikke når jeg siger, at vi en overgang var genstand for et stedse voksende publikums opmærksomhed. Grebet af en (ægte) spontan sanglyst og glæde over den enorme hals resonnansmuligheder begyndte koret nemlig pludselig at give et udvalg af fynske viser og Bellmann-sange til bedste (uden dirigent, han deltog i sangen). Da idéen fængede både hos udøvere og tilhørere gik vi videre med det mere seriøse program, og da vi endelig sluttede, satte et hjerteligt bifald punktum for denne lille improviserede koncert.

Der var kun ca. 5 kvarter til vi skulle videre med toget til Luzern, men vi nåede dog en ilmarsch gennem Zürich - gudskelov den eneste på hele turen! - og et kort besøg hos lederen af Det danske Institut, mag. *Hans Joachim Schultz*.

Pensionatet i »Luzern« var virkelig ideelt beliggende. Det lå højt oppe over byen og som navnet - »Pilatusblick«

- siger, var der frit udsyn op til det 2133 m høje bjerg Pilatus. Til den anden side lå Vierwaldstättersee og strakte sine fire arme ud mod hver sit verdenshjørne, og omkring den arm som var nærmest os, den vestre, bredte Luzern sig ud. Værten på »Pilatusblick« var respektindgydende men hyggelig, som en blanding af en sværvægtsboks og en dansk krofar. - Her ventede os ingen overraskelser, menuen stod *daglig* på suppe, steg og is! Bortset fra at betjeningen var »upåklagelig«, indebar den tillige den fordel, at vi ofte undgik at afsætte specielle prøvetider for koret. Med de 5—6 kvarter, som vi hver aften blev nødt til at tilbringe i spisesalen, var der afsat rigelig tid til - i pauserne mellem suppe - steg og steg - is - at lægge et fuldt forsvarligt korprøveprogram.

Men pensionatet lå i hvert fald vidunderligt - - -.

Da der endnu var nogle dage til vor første officielle koncert, som skulle være om søndagen, brugte vi de følgende dage til at foretage nogle gode ture rundt i den østlige del af Schweiz pr. bus, båd eller ben. Om fredagen bustur langs hele nord- og østsiden af Vierwaldstättersee, gennem kanton Schwyz over Klausen-Pass op i Glarus-Alperne; lørdag sejltur på Vierw-see, mens enkelte i stedet klatrede op på Pilatus.

Om aftenen var der »Seenachtsfest« i Luzern, og den bestod blandt andre festligheder i afholdelsen af et festfyrværkeri på floden Reuss, som løber gennem Luzern. Fra »Pilatusblick«s øverste etage havde vi den fineste udsigt til dette imponerende skue, som varede en halv time og tog sig særlig godt ud på baggrund af den fløjlsorte nat over byen, hvor alt elektrisk lys var slukket. Ned ad floden drev samtidig 2000 »Seerosen« ganske sagte med strømmen, blodrøde papirskrukker med hver sit lille lamplionlys. - Aftenen sluttede for vort vedkommende med ægte schweizer-bondebal på en af de typiske træstillads-dansetter med ländlermusik leveret af en harmonika, en

klarinet, en violin og et klaver (trukket ud i natten til lejligheden). Det er vel overflødigt at fortælle at de nordiske piger ikke var »a' gulvet«, idet de nød mere end ét folks bevågenhed.

Søndag fik vi endelig lejlighed til at fremføre vor nordiske musik for et officielt schweizisk publikum. Kl. 9 skulle vi nemlig i tilslutning til morgengudstjenesten i kirken i Willisau, der ligger ca. 30 km n.-v. for Luzern, give en kirkekoncert. På programmet stod som de vægtigste værker Diderik Buxtehudes »Cantate Domino« og et moderne korværk »Halleluja! Ja, det er godt at lovsynge vor Gud« af Bjørn Hjelmberg (nulevende dansk komponist) samt nogle sange af Th. Laub.

Efter koncerten blev vi med bus kørt ud til et smukt kuperet terrain midtvejs mellem Bern og Luzern. Her skulle vi foretage vor første fælles bjergvandring, og da det jo var »bjergbestigning for blandet kor« havde arrangørerne, en dansk dame gift med en forretningsmand fra Willisau, med vilje valgt et ikke alt for højt bjerg: Napf (1411 m). Det viste sig også at de ikke havde været for

beskedne i deres valg, tværtimod havde de snarere overvurderet det svage køn fra det flade Danmark: thi stor var overraskelsen og skuffelsen for mange af pigerne som

havde slidt sig op ad barske bjergsider i timevis (en hel time!), da de oppe på bjergets flade top opdagede, at andre havde besteget det før de. - Ak ja, der var masser af folk, da der var konkurrenceridning deroppe, og midt på plateauet lå en rigtig schweizerhytte, hvorfra der lød harmonikamusik. Da vi udenfor havde indtaget vore virkelig charmerende »Pilatus«-mellemadder (de målte 4—5 cm i tværsnit), gik vi ind for at se på dansen. Men se, om ikke de festende schweizere havde nok i at lytte. Vi kastede os da frimodigt ud i dansen selv, idet vi prøvede at ihukomme nogle af de folkedansetrin vi lærte på Gerlev. Fuldkommen blev vores dans nu ikke, mindst halvdelen var hjemmelavede krumspring, men alligevel hørte vi snart

de omkringsiddende schweizere hviske: »Guck mal, das sind echt dänische Volkstänze!«

Bagefter fik vi brug for vore indstuderede »spontane« sange, da vi sad bænkedede om det lange bord uden for hytten og gav de nu virkelig imponerede schweizere en prøve på »echt dänische Volkslieder«. Her var ingen vaklen eller hjemmelavede krumspring, vi var jo ualmindelig godt sammensunget efterhånden, og én behøvede blot at begynde på f. eks. »Du danske mand« for at resten af koret spontant faldt ind og fuldførte sangen firstemligt med nonchalant virtuositet. - Det vi brillerede med var meget fine udsættelser af sange med vidt forskellige stemninger, f. eks. »Den sømand han må lide«, den djærve folkeviser

om Ramund, den melankolske om Valravnen og selvfølgelig den uforlignelige »Fo ajle di små blomster«, endvidere tyske og svenske melodier og nogle dejlige Negro Spirituals.

Det var morsomt at se, hvor disse uformelle koncerter altid blev modtaget med udelt glæde og taknemmelighed, men det ligger måske i, at ingen havde ventet dem, og at man ligesom kommer i nærmere kontakt med musikken, når den udspringer af et pludseligt behov end ved en koncert, hvor den partout skal fremføres på trods af al inspiration.

Mandag op allerede kl. 6 for at rejse til Thun, hvor vi blev modtaget af schweizerpigerne. Stor gensynsglæde! Vi blev først ført ud til Thuner Seminar, som lå på en stille villavej. Det lignede alt andet end et seminarium. Snarere et rigmandspalæ, som det lå dér fornemt tilbage trukket på en stor grund, omgivet af store plæner med springvand og smukke blomsterbede. Ovre i et hjørne lå »die Villa«, et mindre hus, hvor seminarieeleverne kunne holde deres egne fester, møder o.s.v.

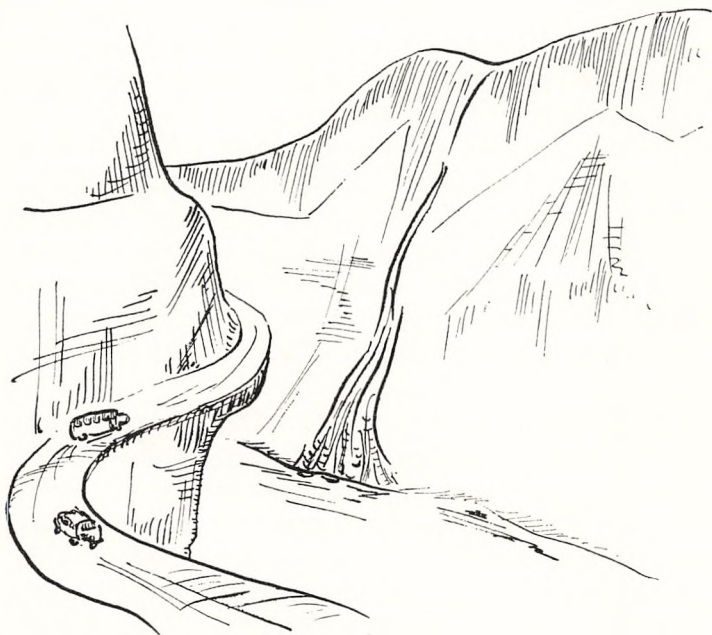
Efter en velkomsttale af seminarirektoren, dr. Fritz Müller, tog vi til Gwatt, et herligt badested ved Thunersee, hvor vi nød tilværelsen resten af dagen. Om aftenen måtte vi skilles - for første gang i en uge - og enhver tog med sine værtsfolk hjem. Vi var alle helt triste til mode over denne bratte skilsmisse; (derfor havde vi i al hemmelighed aftalt et sted til »Chorprobe«, hvis vi ikke kunne undvære hinanden).

Onsdag aften havde vi vores 2. officielle koncert i en kirke i landsbyen Saanen (midtvejs mellem Thunersee og Genfersee). Kirken var rigt dekoreret med smukke kalkmalerier og var yderligere velsignet med et godt orgel og en glimrende akustik. De lokale koncertarrangører havde virkelig været om sig, idet der var indsat ekstratog mellem Saanen og den nærmeste større by, Gstaad, iøvrigt

hjemby for den verdensberømte violinist Yehudin Menuhin. - Det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi undrede os en del over, at han kunne lade denne musikbegebenhed gå fra sig, men tilsyneladende var han ikke blandt koncertpublikum'et. Til gengæld var dette af en ikke uanselig størrelse, i betragtning af det »Gewitter« som rasede. - Programmet var som i Willisau, men betydelig udvidet (bl. a. med kompositioner af J. S. Bach og Johs. Eccard), så at vi kunne dele koncerten i to afdelinger, en med gammel kirkemusik og en med moderne.

Torsdagen bragte os turens største naturoplevelse. I to små stærke bjergbusser, udstyret med et betryggende antal bjerggear, gik turen langs med Thunersee, Brienzensee, derefter følgende Aare op mod Grimsel-Pass (2165 m). Det var en uhyggelig nervepirrende bjergbestigning, og vejene var så smalle og stejle, at det var nødvendigt at sidde med

bjergsko på i bussen, for at det ikke skulle gå galt! Kort efter passagen af passet dukkede Rhône-gletcheren op forude i al sin magt og vælde. Det var betagende at stå ved det sted, hvor en så berømt flod har sin første spæde begyndelse, idet den river sig fri af isens jerngreb. Så begyndte nedturen; heller ikke den forløb uden visse trækninger i nervetrådene, for hårnålesvingene ned over var lige så talrige som hårnålene i en gammel lærerindes nakkeknold. Bedre blev det ikke af, at vi måtte køre venstre om en modgående folkevogn, hvis panikslagne ejer ikke turde passere os på reglementeret vis. - Men vi kom da helskindet ned i Rhônedalen og havde så gjort turen hele vejen uden om Schweiz's smukkeste bjergparti med toppe som Schreckhörner, Eiger, Mönch og Jungfrau o. a. De følgende 120—30 km ned gennem Rhônedalen var lutter fryd og gammen, vi var kommet til syden, solen skinnede varmere end før, abrikos- og ferskenlunde bredte sig på de flade marker og vinranker dækkede de terrasseformede anlagte bjergsider. - Vi var i den franske del af Schweiz.

I Martigny (ca. 30 km fra den franske grænse) drejede både Rhône og vi skarpt mod nord, og først ved Aigle skiltes vore veje, Rhône oplivet af det nærtforestående møde med Genfersee, vi trætte ved tanken om 120 mindre interessante km over Gstaad til Thun. - Alt i alt havde turen været på ca. 350 km, det er en del i den slags terrain, men alligevel - sikken en tur!

Lørdag formiddag holdt mag. Bro Rasmussen foredrag om dansk musik (Weyse, Gade, Laub og Carl Nielsen). Det foregik i seminariets festsal, og kl. 10 gav vi sammesteds vor 3. officielle koncert, der denne gang overvejende var sammensat af verdslige kompositioner. Det var vort indtryk at schweizerne kunne goutere den danske musik, især var de glade for Carl Nielsen. Men var de glade for ham, så var de helt ellevilde med vore Negro Spirituals (af Henrik Schiøtz udsat for solo og akkompagnerende

kor i et arrangement, der bedst kan karakteriseres som *lækkert*). Da de ved denne og nogle af vore uofficielle koncerter råbte på ekstranumre, var det bestandig disse negersange de ønskede at høre, og da en af sangene var »Nobody knows«, som jo er bedst kendt, blev der ikke råbt »da capo« eller »Negro Spirituals«, men med bøn-faldende stemmer: »Nobody«, »Nobody«! (Vi var selvfølgelig glade over at vor musik gjorde lykke, men var vist inderst inde lidt fornærmede på Carl Nielsens og de andres vegne).

Den fynske vise »Fo ajle di små blomster«, som også blev fremført ved denne lejlighed, bragte os en overgang ganske i vanry. Da den jo er skrevet på dialekt, lyder ordene til tider noget »afbidte«; den sidste linie i digtet er den værste, den lyder hos basserne: ». . . det hele æ' fo' - a' - re', e' - er å a', a', a', a' de' æ' mej«. Kan De måske forstå det? Er det da så underligt, at schweizerne sad og tænkte dårligt om os og troede at vi ikke kunne huske teksten. De lod sig først overbevise om det modsatte, da de så »ordene« på tryk.

Resten af lørdagen og hele søndag, mandag og tirsdag stod til vor egen disposition, og alle udnyttede dagene på bedste vis sammen med deres værtsfolk, der var rørende opsat på at vise os omkring.

Onsdag var en bitter dag! Afskedens time var inde. Men vejrguderne havde sørget for et virkelig strålende afskedssceneri, for mens det i hele den forløbne uge enten havde regnet eller været stærkt skyet omkring Thun, var det på denne dag et solskin uden lige. Og det bortvejrede skylag havde afsløret et sjældent smukt syn: hele den berømte kæde af sneklædte bjergtoppe var troppet op nede mod syd for at tage afsked med os, gyldne af formiddagsolen på østsiden, blånende i skyggesiden mod vest. Det var tydeligt at de var kommet for at lokke os tilbage en anden gang.

På hjemvejen havde vi næsten en hel dag i middelalderbyen Bern. Det var også meningen, at vi i Basel skulle have indsunget et program til den schweiziske radio, men det blev ikke til noget på grund af forskellige indviklede forhold de schweiziske regionalsendere imellem.

Hjemrejsen efter en sådan tur er sjældent opmuntrende; når først teltpælene er trukket op, er alle kun interesserede i at komme hjem hurtigst muligt. Jeg vil derfor heller ikke dvæle ved den.

Goethe har sagt: »Wenn jemand eine Reise tut, so kann er was erzählen«, og det er jo rigtigt at rejser giver horisont, vel at mærke hvis »jemand« er åben og modtagelig. En tur af den art, som her er beskrevet, giver én alle chancer for at komme beriget hjem; man har fået et førstehåndsindtryk af et fremmed folk og dets vilkår og har derved øget sin forståelse for det, ja måske knyttet forbindelser af blivende værdi. Dette kunne en anden rejseform evt. også have givet, men intet kan vist sammenlignes med den følelse af lystbetonet pligt, der er forbundet med at rejse som kor. - Den fælles opgave, fremførelse af musik, virker forenende og højnende og forlener et sådant rejseforetagende med en esprit af ubestemmelig saliggørende art, som ikke kan beskrives, kun fornemmes.

ELEVRÅDET ved N. Zahles Seminarium består af en formand, valgt af elevrådet, samt en repræsentant for hver klasse. Dets opgave er at være mellemed mellem eleverne og seminariets ledelse og lærerråd.

I henhold til undervisningsministeriets cirkulære af 6. juni 1956 har rådet 3 udvalg siddende: Det kulturelle udvalg, Idrætsudvalget og Redaktionsudvalget. Det kulturelle udvalg har bl. andet været med ved tilrettelæggelsen af foredragstimerne og ved diverse festarrangementer. Idrætsudvalget arrangerer seminariets deltagelse i fodbold, håndbold og volleyball turneringer både indenfor »Dansk seminarieidræt« og i forskellige sjællandske og københavnske turneringer. Redaktionsudvalget udsender bladet »Zahlavis«, som kommer ca. 4 gange årligt.

Endvidere er der nedsat et kantineudvalg, der udarbejder vedtægter for den nye kantine, som elevrådet står for.

Elevrådet har repræsentanter, der sørger for afsættelsen af »Unge Pædagoger« og »Tidens Stemme«, samt sørger for fordelingen af billige teaterbilletter fra »Arte« og formidlingen af billigrejser med såvel tog, skib og fly. Bogudsalget (antikvariat) havde også i år en god omsætning. Lærerstandens Brandforsikring, som er gratis for enhver seminarieelev, formidles også af rådet.

Elevrådet har to repræsentanter i Landsrådet. Disse

deltog i Landsrådets møder gennem det forløbne år. Landsrådets opgave er at varetage seminarieelevernes fælles interesser på faglige, økonomiske og kulturelle områder. Økonomisk har rådet ved fornyet henvendelse opnået hos myndighederne en udvidet statsstøtte. I det kommende år må en stærk støtte være om Landsrådet fra seminarieelevernes side, hvis vore krav skal gennemføres.

Alle betaler 10 kr. pr. 1. september i årligt landsråds- og elevrådskontingent.

Elevrådet.

SEMINARIETS LÆRERE

1. JANUAR 1961

*Årstallet angiver begyndelsesåret for virksomhed
ved N. Zahles Seminarium*

- Frk. *Eva Andersen*, uddannet på akademiet (1946)
tegning.
- Hr. *Leif Bendsen*, adjunkt, cand. mag. (1960) engelsk.
- Fru *Marie Elisabeth Barfod*, vicegymnastikinspektør
(1959) gymnastik.
- Hr. *Sv. Cedergreen Bech*, cand. mag. (1959) historie,
dansk.
- Hr. *Arne Bugge*, præst (1959) religionshistorie,
kristendomskundskab.
- Hr. *Ole Brændstrup*, adjunkt, mag. scient. et cand. mag.
(1960) matematik.
- Frk. *Eva Clausen*, adjunkt, cand. mag. (1948)
naturhistorie.
- Fru *A. Dall*, uddannet på akademiet, eks. faglærer (1924)
tegning.
- Hr. *Sv. Ellehøj*, mag. art. (1951) historie.
- Hr. *Poul Fatum*, tegneinspektør (1959) pædagogik.
- Hr. *K. Grue-Sørensen*, professor, dr. phil. (1947)
pædagogik.
- Frk. *E. Algreen Hansen*, husholdningslærerinde (1949)
skolekøkkengerning.
- Fru *M. Hansen*, mag. scient. (1945) naturlære.

- Hr. *P. Verner Hansen*, præst (1948) kristendomskundskab.
- Hr. *Poul Hartling*, seminarirektor, cand. theol. (1945) kristendomskundskab.
- Hr. *P. Holmelund Jacobsen*, adjunkt, inspektor ved N. Zahles Gymnasium, cand. mag. (1955) geografi.
- Frk. *Birthe Jensen*, seminarieadjunkt, statsprøvet musikpædagog (1953) musik.
- Hr. *Hans Jensen*, lektor, cand. mag. (1946) historie.
- Hr. *Reimer Jensen*, børnepsykolog (1948) psykologi.
- Hr. *Jørgen Jørgensen*, seminarieadjunkt, violinist (1952) musik.
- Frk. *Else Kempel*, eks. skolelærerinde (1953) håndarbejde.
- Fru *Karen Kring*, lektor, cand. mag. (1947) historie.
- Fru *Tove Lindbo Larsen*, husholdningslærerinde (1958) varekundskab, ernæringslære.
- Frk. *Kristine Lund*, bestyrerinde for N. Zahles Seminarie-skole (1928) metodik.
- Fru *Vibeke Lund*, cand. pharm. (1956) kemi.
- Hr. *Palle Lütchen-Lehn*, overlærer (1953) naturlære.
- Fru *Ide Løppenthin*, mag. art. (1958) kunsthistorie.
- Hr. *Bjørn Moe*, direktør, mag. art. (1956) teater- og filmforståelse.
- Hr. *F. T. Mouridsen*, lektor, cand. mag. (1943) engelsk.
- Fru *K. Neiiendam*, lektor, cand. mag. (1945) tysk.
- Frk. *I. Næhr*, statsprøvet musikpædagog (1952) musik.
- Hr. *Paul Nørreslet*, seminarielektor, cand. mag. (1956) dansk.
- Hr. *Charley Olsen*, organist (1959) musik.
- Frk. *Helene Pedersen*, overlærer (1955) sang.
- Fru *K. M. Pedersen*, seminarielektor, cand. mag. (1942) naturhistorie.
- Hr. *Niels Prahl*, pianist (1955) musik.
- Hr. *H. Pump*, adjunkt, cand. mag. (1953) tysk.

- Fru *K. Ralund*, eks. skole- og faglærer (1948) regning, matematik. Seminariets kasserer.
- Hr. *H. Bro Rasmussen*, seminarieadjunkt, organist, mag. art. (1949) musik.
- Fru *I. Banke Rasmussen*, cand. mag. (1959) geografi.
- Frk. *B. Schmidt*, seminarieadjunkt, cand. mag. (1948) gymnastik og engelsk.
- Hr. *Niels Jørgen Skydsgaard*, cand. mag. (1960) engelsk, historie.
- Hr. *K. Spelling*, ledende skolepsykolog (1951) psykologi.
- Fru *H. Riskær Steffensen*, lektor, cand. mag. (1957) tysk.
- Hr. *Aug. Juul Sørensen*, overlærer (1948) skrivning.
- Frk. *E. de Linde Sørensen*, seminarielektor, kasserer ved N. Zahles Skole (1938) matematik, regning og metodik.
- Fru *Birthe Temler*, seminarieadjunkt, cand. mag. (1952) gymnastik og dansk.
- Hr. *C. E. Thaning*, præst (1949) kristendomskundskab.
- Frk. *Helga Thomsen*, seminarielektor, inspektor (1947) familiekundskab, metodik, dansk og pædagogik.
- Hr. *Helge Thorup*, kommunelærer (1958) gymnastik.
- Hr. *Bendt Trudsø*, cand. mag. talepædagog (1952) artikulation og stemmedannelse.
- Hr. *Hans Voldby*, seminarieadjunkt (1958) regning, matematik, naturlære.
- Hr. *Kai Aalbæk-Nielsen*, adjunkt, cand. mag. (1957) historie.

DIMITTENDER 1960

3-årig uddannelse:

Kirsten Als, Knud Langballe Axelsen, Else Balslev f. Mohr, Johanne Caspersen, Inger Christiansen, Jørgen Damtoft, Agnete Gimsing, Esther Merete Petersen f. Grønbech, Else Jepsen f. Hansen, Iwan Holst, Jo Holst f. Mogensen, Lisbeth Schnack Jelsbak, Erik Valdemar Jensen, Lise Ragnhild Jensen, Bente Jørgensen, Kirsten Marie Kruse, Aksel Krusell, Agnete Larsen f. Jensen, Ulla Neigaard Larsen, Richard Kai Laybourn, Hanne Inge Neervig, Elisabeth Just Bjerborg f. Nielsen, Helge Strandholm Nielsen, Ib Rønsholt Nielsen, Karl Nikolaj Nielsen, Stephen Juul Nymann, Hanne Merete Ohrt, Kirsten Olsen, Ida Merete Palsgaard, Erik Andreas Reiff, Bente Tonboe, Hanne Marie Winkel.

4-årig uddannelse:

Mikala Møhl Aggernæs f. Madsen, Karen E. Sonne Sørensen f. Andersen, Torbjørg i Bartalstovu, Grethe Braad, Anna Birgit Christensen, Inge Mortensen f. Gylling, Bente Veronique Karen Hansen, Inge Marie Larsen f. Hansen, Lise Henriksen, Kirsten Steiness f. Hippe, Kirsten Iverfelt, Rigmor Birgitte Jensen, Miriam Falch Jørgensen, Anne Elisabeth Koch, Rita Ploug Kristoffersen, Hanne Stuer Lauridsen, Karen Margrethe Willum Mikkelsen, Betty Jønsson f. Morling, Birgit Nørgaard Mortensen,

Else Birgitte Elgaard Møller, Bodil Katharina Nielsen,
Lis Bjergfeldt Nielsen f Jensen, Lieselotte Niemann, Bir-
git Hougaard Olesen, Edel Schönewolf Olsen, Hanne
Stenild Petersen, Hjørdis Birthe Skov Reher, Rita Mai
Stefansen, Else Sørensen.

*Beretning om
elevforeningens virksomhed*

N. Z. S.

1960.

Marts: Forfatteren cand. mag. Aase Hansen fortæller og læser op af egne værker.

Bestyrelsen består af: fhv. vicegymnastikinspektør frk. *Martha Christensen*, formand, seminarirektor *Poul Hartling*, inspektør frk. *Helga Thomsen*, seminarieadjunkt frk. *Betty Schmidt*, kasserer, overlærer frk. *Inger Christiansen*, kommunelærerinde fru *Vera Hellquist*, skolepsykolog frk. *Ester Herlak*, kommunelærerinderne fru *Ellen Møller*, fru *Ebba Nielsen*, frk. *Annette Pedersen*.

N. ZAHLES SEMINARIUM

SEMINARIEREKTOR POUL HARTLING

*Træffes mandag, onsdag og fredag kl. 14-15
samt efter telefonisk aftale. Ferier og fridage undtagne*

NØRREVOLDGADE 5, KØBENHAVN K.

BYEN 3800

SEMINARIETS opgave er at uddanne lærere til hele folkeskolen (hovedskole og realafdeling).

Uddannelsen er enten: 4-årig almindelig læreruddannelse eller: 3-årig almindelig læreruddannelse for studenter.

Bestemmelserne for uddannelsen findes i lov nr. 220 af 11. juni 1954 og i undervisningsministeriets bekendtgørelse af 5. april 1955.

Ansøgningsblanket - fælles for alle seminarier - udleveres på seminarierne. Ansøgning om optagelse må normalt være indgivet inden 15. april.

N. Zahles Seminarium optager både mandlige og kvindelige elever til såvel den 4-årige uddannelse som den 3-årige uddannelse for studenter.

Almindelige betingelser for optagelse.

1. At seminariet skønner, at den pågældende er egnet til lærergerningen.
2. At aspiranten ved lægeattest godtgør ikke at lide af nogen sygdom eller legemlig mangel, der gør ham uskikket til at være lærer i folkeskolen. Attesten udstedes på særlig blanket (udleveres af seminariet, når afgørelse om optagelse er truffet) og fremsendes af lægen i lukket kuvert direkte til seminariets rektor.
3. At aspiranten fremlægger tilfredsstillende vidnesbyrd om forhold og vandel, deriblandt vidnesbyrd fra rette vedkommende om, hvad han har været sysselsat med si-

den sin skolegang. Denne vandelsattest fremsendes af udstederen i lukket kuvert direkte til seminariets rektor.

Den 4-årige uddannelse

For den 4-årige uddannelse gælder endvidere følgende betingelser:

1. At aspiranten er fyldt 18 år inden 1. marts i det kalenderår, i hvilket optagelse søges. (Under særlige omstændigheder kan der dispenseres indtil 1. juni. Herudover gives der ikke dispensation).
2. At aspiranten består optagelsesprøven. (Angående kravene se nedenfor!)

Den 3-årige uddannelse

For den 3-årige uddannelse gælder følgende betingelser:

1. At aspiranten er fyldt 19 år inden 1. marts i det kalenderår, i hvilket optagelse søges. (Under særlige omstændigheder kan der dispenseres indtil 1. juni. Herudover gives der ikke dispensation).
2. At aspiranten har bestået studentereksamen på en efter seminariets skøn tilfredsstillende måde.

Der er ingen optagelsesprøve, men det bemærkes, at seminariets undervisning i kristendomskundskab og regning bygger på kendskab til fagene i et omfang som anført nedenfor under optagelsesprøven.

Optagelsesprøven

Man kan forberede sig til optagelsesprøven privat eller indmelde sig i en præparandklasse, der forbereder til denne prøve. Præparandklassens undervisning varer på N. Zahles Seminarium et skoleår (begyndende i august), og uddannelsen bliver således for dennes elever 5-årig.

Optagelsesprøven finder sted i juni måned, og elever, der ønsker at indstille sig til prøven, må melde sig til seminariet inden 15. april. (Skema udleveres af seminariet).

Ansøgere, der har bestået studentereksamen eller andre eksaminer, der kan ligestilles hermed, eller realeksamen, almindelig forberedelseseksamen eller pigeskoleeksamen med et efter seminariets skøn tilfredsstillende resultat, kan optages, når de består optagelsesprøven alene i dansk, regning og kristendomskundskab.

Ansøgere, der ved et skoleårs begyndelse er fyldt 20 år, og som har gennemgået mindst to folkehøjskolekursus af hver 5 måneders varighed, eller, såfremt de to kursus er tilrettelagt i sammenhæng, af mindst 8 måneders samlet varighed, kan optages, når de består optagelsesprøven alene i dansk, regning, matematik, naturlære og eet fremmed sprog.

KRAVENE VED OPTAGELSESPRØVEN

Dansk *Mundtlig*

Der kræves tydelig og forstandig oplæsning af en forelagt tekst, som eksaminanden får lejlighed til at gennemlæse inden oplæsningen. Eksaminanden prøves i elementært kendskab til formlæren og sætningslæren.

Der kræves læst 10 danske digterværker fra ældre og nyere tid. Heri kan også indgå værker fra den øvrige nordiske litteratur.

En liste over de læste værker må indgives til seminariet, samtidig med at ansøgeren indstiller sig til optagelsesprøven.

Skriftlig

Stil. Eksaminanden får valget mellem 3 emner af almen art. Der gives 4 timer til besvarelsen. Ved bedømmelsen lægges der særlig vægt på eksaminandens evne til at forme sit sprog og disponere stoffet.

Diktat. Der prøves i et ret vanskeligt stykke prosa, så-

ledes at der dikteres i 50 minutter og gives 10 minutter til gennemsyn. Af skilletegn dikteres kun punktum.

Regning

Der kræves sikkerhed i regning med hele og brudne tal, metersystemet, procentregning, simpel handelsregning, forholdsregning, delingsregning, simpel blandingsregning, simpel rente, aktier og obligationer, beregning af flader (kvadrat, rektangel, parallelogram, trekant, cirkel og cylinderflade) og af legemer (ret prisme og cylinder).

Til den skriftlige prøve gives mindst 4 af hinanden uafhængige opgaver, hvoraf 1 med rene tal. Der gives 3 timer til besvarelsen.

Der henvises til: E. de Linde Sørensen: Regning for seminariets præparandklasse.

Kristendomskundskab

Der kræves sikkert kendskab til den elementære bibelhistorie, tilegnet ved læsning af en større fremstilling.

Prøven skal vise eksaminandens evne til at genfortælle stoffet og hans forståelse af den historiske sammenhæng. Der kræves ikke ordret gengivelse eller fortolkning.

Der henvises til: J. M. Hertz: Bibelhistorie til brug ved forberedelsen til seminariet.

Historie

Der kræves sikkert kendskab til verdenshistorien og Nordens historie i hovedtræk, tilegnet ved læsning af en fremstilling på ca. 300 sider.

Geografi

Eksaminanden må have kendskab til landenes natur- og kulturforhold med særlig vægt på Norden og Europa og i forbindelse hermed til de for forståelsen nødvendige elementer af den almindelige geografi, således jordens be-

vægelser, terrænformer, havene, havstrømme, klimatiske forhold og plantebælter.

Eksaminanden må vise sikkerhed i det almindelige navnestof og må kunne benytte kort og globus.

Naturhistorie

I zoologi kræves ret fyldigt kendskab til de vigtigste typer indenfor dyrerigets hovedgrupper.

I botanik kræves sikkerhed i ordnet beskrivelse af høje-restående planter, og eksaminanden må kunne bruge en flora. Eksaminanden må kende de almindeligste vedplanter og urteagtige planter ved navn og have kendskab til de almindeligste plantefamilier. Elementært kendskab til planternes stofomsætning kræves.

Hver eksaminand prøves både i zoologi og botanik.

Naturlære

Der kræves et på forsøg grundet elementært kendskab til almindelige fysiske fænomener og begreber.

Stoffet omfatter: Måling af længde, areal og rumfang, vejning, vægtfylde, tryk i vædsker, Arkimedes lov, luftens tryk, Mariottes lov, inertiens lov, kræfters sammensætning og opløsning, vægtstangsreglen, tyngdepunkt, arbejde, trisser, talje, vinde, varmelærens grundelementer (udvidelse ved opvarmning, termometre, varmens udbredelse, smeltning, fordampning, kogning, dampmaskinen), magnetisme, statisk elektricitet, elektrisk strøm, spænding og modstand samt deres indbyrdes afhængighed, elektromagnetisme og dens anvendelse, induktion, dynamo og motor, elektrisk belysning, grundelementer af lydlæren og af lyslæren.

Matematik

I aritmetik kræves sikkert kendskab til de fire regningsarter med positive og negative hele tal og brøker, potens

med hel eksponent (positiv, 0 og negativ), ligninger af 1. grad med 1 og 2 ubekendte (også med bogstavkoefficienter), forhold og proportioner, kvadratrodd, kvadratisk ligning, en ligning af 1. grad med 2 ubekendte sammen med en sådan af 2. grad, praktisk logaritmeregning, differens- og kvotientrækker.

I geometri kræves sikkert kendskab til den rette linies og planens grundegenskaber, vinkler, parallelle linier, trekanter (kongruens, lige- og uligestorhed af sider og vinkler), skrålínier, parallelogrammer, trapez, cirklen, vinklers afhængighed af cirkelbuer, areal af polygoner, ensvinklede trekanter, retvinklet trekant, geometriske steder og konstruktioner.

Engelsk eller tysk

Der kræves god udtale og elementært kendskab til sprogets grammatik. Der opgives statarisk 75 ns. lettere pro-sastof.

Der prøves i:

- 1) oplæsning og oversættelse af et stykke af de opgiv-ne tekster,
- 2) grammatisk forståelse gennem lettere samtaleøvelser eller sætningsdannelse,
- 3) et lettere stykke ekstemporal.

En liste over læst stof omfattende 75 normalsider må indgives til seminariet, samtidig med at ansøgeren ind-stiller sig til optagelsesprøven.

Musik

Der kræves elementær musikalsk viden og kunnen. Der aflægges prøve i sang samt violin- eller klaverspil.

Sang. Indenfor et pensum af mindst 20 lettere salmer og sange prøves eksaminanden i sang. Der lægges vægt på, at der synges rytmisk rigtigt og rent. Endvidere prø-

ves i gengivelse af en lettere rytmisk opgave, gengivelse af foresungne intervaller samt i nedskrivning af en overvejende trinvis musikdiktat.

Violin- eller klaverspil. Der prøves i lettere skalaer og treklange samt i een eller flere melodier fra pensum. Eksaminander i violinspil spiller endvidere efter eget valg en af disse udenad. Den elementære teknik (instrumentets holdning, bueføring, håndstilling o. s. v.) skal være tilegnet. Eksaminander med særlige forkundskaber kan desuden spille et selvvalgt stykke.

En liste over mindst 20 indøvede salmer og sange må indgives til seminariet, samtidig med at ansøgeren indstiller sig til optagelsesprøven.

Ved bedømmelse benyttes følgende karakterskala:

ug = 15, ug÷ = $14\frac{2}{3}$, mg+ = $14\frac{1}{3}$, mg = 14, mg÷ = $13\frac{1}{3}$, g+ = $12\frac{2}{3}$, g = 12, g÷ = $10\frac{2}{3}$, tg+ = $9\frac{1}{3}$, tg = 8, tg÷ = $5\frac{1}{3}$, mdl.+ = $2\frac{2}{3}$, mdl. = 0, slet = ÷ 16.

Karaktererne fastsættes som gennemsnit af censurs og eksaminators karakterer. Ved sammenlægning af enkeltkarakterer anvendes en skala med lige store intervaller.

Hvis der ved udregning af fagkarakteren nås et resultat, som ligger imellem to karakterer, forhøjes eller formindskes det til den nærmest liggende karakter; hvis det ligger midt imellem, *forhøjes* det til den nærmest liggende karakter.

Til at bestå kræves mindst g+ i gennemsnit (minimum $12\frac{1}{3}$). Ved beregning af gennemsnitskarakteren tæller karaktererne i regning og skriftlig dansk dobbelt. Karakteren i musik medregnes kun, hvis den er mindst g+. Der gives en karakter for orden med skriftlige arbejder.

For de aspiranter, der består prøven, men ikke optages, udsteder forstanderen på begæring et bevis for bestået

prøve, indeholdende de enkelte karakterer. Til de elever, der optages, gives kun meddelelse om, at prøven er bestået.

Bevis for bestået optagelsesprøve giver adgang til at søge optagelse på et andet seminarium på lige fod med de elever, der har aflagt optagelsesprøve ved dette seminarium.

Aspiranter, der kun indstilles til en del af prøven (se ovenfor), modtager ingen karakter, men blot en udtalelse om, hvorvidt prøven som helhed er bestået eller ej.

UNDERVISNING OG AFGANGSPRØVE

Undervisningens formål er at give eleverne en så alsidig og grundig uddannelse, at de bliver i stand til at undervise i alle folkeskolens afdelinger. Undervisningen lægges i videst muligt omfang i alle seminariets fag således til rette, at den er vejledende med hensyn til stoffets praktisk-pædagogiske udformning i folkeskolen.

Gennem hele sit anlæg må undervisningen klargøre lærergerningens etiske, pædagogiske og samfundsmæssige betydning.

Foruden at sikre tilegnelse af de nødvendige kundskaber og færdigheder må undervisningen både ved sit stof og sin form fremdrage fagenes kulturelle værdier og derved bidrage til at fremme elevernes personlige udvikling. Gennem arbejdsopgaver af forskellig art søges deres evne til selvstændig tilegnelse og vurdering af et stof og til mundtlig og skriftlig fremstilling udviklet. Gennem samtale og problemdiskussion øves deres selvstændige tænkning.

Undervisningen omfatter følgende fag: Praktisk skolegerning, pædagogik og psykologi, dansk med kendskab til svensk og norsk, regning, kristendomskundskab, historie med samfundskundskab, naturhistorie, geografi

med geologi, naturlære, skrivning, musik, legemsøvelser, håndarbejde (for kvindelige elever) og engelsk eller tysk.

Arbejdet bygger i videst muligt omfang på elevernes selvstændige iagttagelser, undersøgelser og forsøg i laboratorier eller andre faglokaler og i naturen, på ekskursioner, museer og lejrskoler eller ved studiebesøg m. v. Arbejdets resultater kan nedfældes i rapporter, benyttes til arbejdsopgaver eller foredrag.

I fagene pædagogik og psykologi, dansk litteratur, kristendomskundskab og historie skal der - og i andre fag kan der - gives skriftlige opgaver, hvis besvarelser indgår i bedømmelsen af eleven.

Linieuddannelsen. Eleverne skal under hensyntagen til deres forudsætninger vælge linieuddannelse. Denne uddannelse tilsigter at give en dyberegående undervisning med særlig sigte på folkeskolens højere klasser, herunder eksamensafdelingerne.

Fri læsning. Herudover skal eleverne kunne vælge en videregående undervisning inden for seminariets fagkreds. Denne undervisning tilrettelægges som et interessebetonet og personligt studium, der har til formål at tilskynde eleverne til fortsat beskæftigelse med pædagogiske, faglige eller almenkulturelle emner.

Afgangsprøven. Adgang til at gå op til lærereksamen har enhver, der på et seminarium har gennemgået den dertil sigtende undervisning, såfremt seminariet indstiller ham dertil.

Ved afgangten gives der dimittenderne et bevis, indeholdende en af seminarirektoren efter forhandling med lærerrådet afgivet udtalelse om deres kundskaber og egnethed for lærergerningen, herunder en særlig udtalelse om deres deltagelse i praktisk skolegerning samt om deres arbejde i hvert af de humanistiske fag, samt de ved afgangsprøven opnåede karakterer.

I fagene pædagogik og psykologi, dansk litteratur, kristendomskundskab og historie afholdes ingen eksamen, men der afgives en udtalelse om dimittendens arbejde i fagene.

I fagene tegning, skrivning, musik, legemsøvelser, håndarbejde, sløjd og skolekøkken afholdes ingen eksamen, men der gives standpunktskarakterer fastsat af den pågældende faglærer, betegnende det standpunkt, eleven har nået ved afslutningen af undervisningen i det pågældende fag.

I fagene musik, legemsøvelser, sløjd og skolekøkken gives standpunktskarakteren for enkelte discipliner: *musik*: 1. sang, 2. violin og/eller klaverspil, 3. musikkundskab; *legemsøvelser*: 1. praktiske øvelser, 2. teori; *sløjd*: 1. fremlagte arbejder, herunder tegning, 2. værktøjsskøtsel; *skolekøkken*: 1. praktisk husgerning, 2. teori.

Eksamen afholdes i fagene skriftlig dansk, sproglig dansk, regning, matematik, naturhistorie, geografi med geologi, naturlære, engelsk, tysk og fransk.

Det er en forudsætning for oprykning i en højere klasse, at eleven på tilfredsstillende måde har gennemgået den nærmest forudgående klasse. Der skal herved bl. a. tages hensyn til, hvad eleven har præsteret ved de skriftlige øvelser i de eksamensfri fag.

Seminarieret foretager inden udgangen af 2. klasse (ved den 3-årige uddannelse: 1. klasse) en bedømmelse af eleverne, således at de afgjort uskikkede udskilles. Der tages herved hensyn til elevernes kundskaber og evner samt til deres pligtfølelse, adfærd og karakteregenskaber iøvrigt.

Ved udgangen af sidste klasse afgør seminarierektoren i forbindelse med lærerrådet, om en elev har bestået lærerprøven. Elevens indstilling til lærergerningen og hans adfærd i øvelsesskolerne må tages i betragtning, og betegnelsen *ret egnet* må i det mindste kunne opnås.

Desuden kræves, at elevens faglige standpunkt som helhed kan betegnes som tilfredsstillende.

Elever, der ikke tilhører folkekirken, kan forlange sig fritaget for deltagelse i kristendomskundskab, og elever, der skønnes ikke at kunne få tilstrækkeligt udbytte af undervisningen i legemsøvelser, håndarbejde og musik, kan af seminariet efter forhandling med vedkommende faginspektør fritages helt eller delvis for undervisning i faget.

PRAKTIKUNDERVISNING

Seminariets almindelige undervisning i praktisk skolegering foregår i *N. Zables Seminarieskole*. Da seminariet i de sidste år har haft mange parallelklasser, har det været umuligt for seminarieskolen alene at overkomme arbejdet. Københavns skoledirektion har med stor elskværdighed givet seminariet tilladelse til, at undervisningen til dels kunne foregå på københavnske kommuneskoler. I året 1960 har *Den Classenske Legatskole*, *Ny Carlsbergvejens skole* og *Østrigsgades skole* med stor hjælpsomhed og dygtighed bistået seminariet, der er inspektører og lærere ved disse skoler megen tak skyldig.

*

Som et led i praktikundervisningen udsendes eleverne til »praktikanttjeneste« i 3 måneder for at få en sammenhængende praktikundervisning og for at se andet end den almindelige øvelsesskole. De skal altså prøve at gennemføre ikke blot enkelte praktiktimer, men leve med i hele skolens liv dag ud og dag ind i tre måneder. Så længe vikartiden opretholdes, forkortes de tre dog til to.

I efteråret 1960 har 3sa, 3sb og 4a været udsendt. Vi havde planlagt en turnus, således at eleverne fulgtes ad to og to, idet der særligt toges hensyn til de pågældendes linie-

fag. Hvert hold kom to uger på en landsbyskole, to uger på Fælledvejens hjælpeskole i København og fire uger på Frederiksborg byskole eller Hillerødsholmskolen. Tanken var altså, at de skulle leve med i skolens liv under en lærers vejledning, og at de på denne måde kunne erfare lidt om forholdene i en landsbyskole, en hjælpeskole og en provinsskole. Det er vor erfaring, at denne praktikanttjeneste betyder et godt supplement til praktikundervisningen for elever, der ellers kun oplever en københavnsk øvelses-skole. Seminariet retter en varm tak til de skoleledere og -lærere, som har undervist vore elever. Både i Hillerød, på Fælledvejens skole og i de mange landsbyskoler har man mødt vore elever med den største elskværdighed, og der er fra lærernes side lagt et stort arbejde i planlægningen og gennemførelsen af denne undervisning. Vore elever har set nogle glimt af, hvor rigt og smukt et liv der kan røre sig i en skole. Det er nok værd at sige tak for.

*

I sammenhæng med undervisningen i praktisk skolegering arrangeres en række *institutionsbesøg*: børnehaver, Ordblindeinstituttet, skolehjemmet på Gl. Bakkehus, Furesølejren, Ebberødgaard, Andersvænge, hjælpeklasser, Friluftsskolen, Statens Kostskole for Døve, Pædagogisk studiesamling, forsøgsklasser.

Også til alle disse institutioner retter seminariet sin hjerteligste tak.

EKSKURSIONER - FOREDRAG - FESTER

Allerede i august 1932 oprettede N. Zahles Seminarium for første gang en *lejrskole*, hvis vigtigste opgave det var at give eleverne i 2den klasse en udvidet undervisning i geografi og naturhistorie. - Forsøget lykkedes så godt, at seminariet de følgende år har fortsat dette arbejde, og re-

sultaterne har svaret til forventningerne. Eleverne har på denne måde fået uddybet deres forståelse af de to fag, og de har senere draget erfaringer fra lejrskolen ind i deres egen undervisning.

Som oftest har arbejdet i lejrskolen været henlagt til Sydfyn; i de sidste mange år har Håndværkerskolen i Ollerup, hvor forstander Mindedal Rasmussen og frue med stor elskværdighed og hjælpsomhed har stillet deres store og smukke lokaler til rådighed for arbejdet, huset vore elever. Eleverne er delt i to hold, og hvert af holdene arbejder ca. 1 uge med et af fagene geografi eller naturhistorie. Forud for elevernes selvstændige arbejde går instruktionskursus (orientering - brug af redskaber m. m.). Til støtte for arbejdet indrettes der interimistiske faglokaler, hvor eleverne kan benytte den af seminariet medbragte faglitteratur, akvarier, mikroskop m. m. Eleverne er altid gået op i arbejdet med stor iver og interesse, og opholdet har været til megen glæde for dem.

Foruden lejrskoleopholdet arrangeres en del *ekskursioner* til støtte for undervisningen i geografi og naturhistorie f. eks. til Bornholm, Helsingør, Stevns, Saltholm, Dyrehaven etc.

*

Seminariet lader i løbet af læseåret afholde en del *foredrag* om aktuelle spørgsmål, ligesom der - oftest i samarbejde med elevrådet - arrangeres en række *fester*: velkomstfest for de nye elever - efterårsfest med komedie - julefest - forårsbal m. m.

BETALINGSFORHOLD

For undervisningen på seminariet betales for tiden 600 kr. årligt, fordelt i 10 rater (august-maj).

I eksamensafgift betales 25 kr. Enhver, der indstiller sig til optagelsesprøven til 1ste klasse, betaler 10 kr.

Hvis en elev udmelder sig, må der betales for den måned, i hvilken udmeldelsen sker, og for den følgende.

I tilfælde af ekstraordinære prisforhøjelser forbeholder seminariet sig ret til at ændre betalingsforholdene.

Alle elever betaler 10 kr. årligt til elevrådet.

ELEVUNDERSTØTTELSER OG LEGATER

Statsunderstøttelse

Staten yder ved årlige bevillinger på finansloven et meget betydeligt beløb til understøttelse af seminarieelever. Understøttelse kan søges af elever i alle seminariets klasser samt af elever, der går i præparandklassen den 1. oktober.

Understøttelsen uddeles normalt i 2 rater, den ene i oktober, den anden i februar. Et af seminariet nedsat lærerråd fordeler statsunderstøttelsen. I såvel seminarieklasserne som i præparandklassen uddeles understøttelsen i portioner, der ikke må udgøre mindre end 400 kr. eller mere end 2400 kr. pr. år. Ved uddelingen skal der foruden til elevernes trang tages hensyn til deres flid, dygtighed og anlæg for lærergerningen.

I læseåret 1960-61 har 166 elever af 312 haft statsunderstøttelse. (Præparandklassen ikke medregnet).

Fripladser

Staten yder hjælp til privatseminariernes elever til nedbringelse af udgifterne til undervisningen. Hjælpen ydes i form af hele og halve fripladser, der fordeles af seminariets lærerråd og uddeles samtidig med statsunderstøttelsen.

I læseåret 1960-61 har 109 elever haft hel friplads og 45 halv friplads af ialt 312 elever. (Præparandklassen ikke medregnet).

Amtsunderstøttelse ydes af visse amter. Beløbene har i de senere år erfaringsmæssigt ligget på 200-300 kr. årlig. Ansøgningen skrives på skema, der rekvireres fra det pågældende amts skolerådskontor, og indsendes almindeligvis i september-oktober.

Private legater

Margrethe Rogens legat. Afdøde fabrikant Julius Rogen og hustru Anna Rogen født Funcke har oprettet et legat, kaldet »Margrethe Rogens legat«, hvis renter efter seminariets indstilling af skoledirektionen anvendes til to dygtige, værdige og trængende unge pigers undervisning til uddannelse til kommunelærerinder i frøken N. Zahles Skole.

Den årlige legatrente beløber sig ialt til ca. 2000 kr., og der vil altså hvert år kunne udbetales 2 portioner à ca. 1000 kr., der tilfalder 2 elever på N. Zahles Privatseminarium.

Det er en betingelse, at ansøgeren skal have gået i kommuneskole.

*

»*Viggo Triers legat for elever ved N. Zahles Privatseminarium*« uddeles to gange i løbet af hvert skoleår. Legatet, hvis kapital udgør 5000 kr., bortgives af en komité, der består af 3 af seminariets elever og af 2 af seminariets lærerkreds, af hvilke den ene er rektor. Det skal anvendes til rekreation for overanstrengte seminarieelever - f. eks. til ferieophold, eller til boghjælp, klæder, kost el. lign. - ikke til fri undervisning.

*

»*Marie Elisabeth Marstrands Mindelegat*«. Legatet, der uddeles med 2 portioner à ca. 100 kr. to gange årligt til unge piger, der i København uddanner sig til lærerinder, bestyres af rektor for N. Zahles Seminarium.

*

»*Apoteker A. V. Krarup og hustru Anna Marie f. Dej-*

gaard's legat til fordel for N. Zahles Privatseminarium«. Legatet skal i følge testamentarisk bestemmelse uddeles til en ung pige, som læser til lærerindeeksamen, i det sidste studieår. Legatportionen er ca. 200 kr.

*

»*Martha Steinthals legat for ubemidlede elever på N. Zahles Privatseminarium*«. Legatet er på 7000 kr. Renten uddeles årligt på frøken Steinthals fødselsdag den 26. januar af seminariets rektor.

*

Købmand H. C. Hansen og Efterladtes Mindelegat for ubemidlede kvinder til hjælp ved uddannelse til selverhverv uddeles årlig i juni termin i portioner på 100 kr. til ubemidlede, flittige kvinder med gode evner, der vil uddanne sig som lærerinder (dog ikke i musik) eller til at gå handelsvejen. *Elever fra N. Zahles Skoler er særlig berettigede til at erholde legatet.*

*

En gammel elevs legat. Legatet uddeles hvert år i januar måned af seminariets rektor.

*

K. Jespersens legat. Uddeles 1 eller 2 gange om året af seminariets rektor.

*

Døtre af kongelige embedsmænd, der er elever på N. Zahles Seminarium, kan ansøge om gratis undervisning fra *legatet for uformuende embedsmænds døtres frie uddannelse.*

Elever kan desuden søge understøttelse fra

Det Classenske Fideikommis, C. W. Gerickes Legat, Julius

Skrikes Stiftelse, Handelsskolens Legat for Kvinder, Egmont H. Petersen's Fond. Dansk Kvindesamfunds legater. Dansk Studiefond yder rentebillige lån til seminarieelever, der har gennemgået 1. klasse, og som er i økonomisk trang. Endvidere kan lån opnås fra *Ungdommens Uddannelsesfond*. Nærmere oplysninger fås på seminariet.

SEMINARIESKOLEN

Skolen omfatter hovedskolens 7 klasser, en videreførende 8. klasse og realafdelingens 3 klasser.

Betalingen er fra 28-34 kr. månedlig i 11 måneder. (Se nærmere det særskilte program.)

Bestyrerinden, frøken *Kristine Lund* træffes mandag, onsdag, fredag 13-14, Linnésgade 8¹. Tlf. Byen 3267.

KURSUS TIL FAGLÆREREREKSAMEN

Til 1ste del af denne eksamen har en kreds af lærere ved *N. Zahles Skole* under selvstændig ledelse oprettet et kursus 1. oktober 1905. Kursus ledes af fhv. overbestyrerinde frøken *K. Bagge* og rektor *Mogens Kabel*. Nyt læseår begynder 1. september. Adresse: Nørrevoldgade 7, Kbh. K. Telefon: MInerva 299 A.